

RÆLINGEN KOMMUNE STAB/STØTTEFUNKSJ
Postboks 100 (JE)
2025 Fjerdingby

Saksbehandler:

Anette Strømme

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Rælingen avløpsnett tilknyttet NRA

Kontrollnummer: 2019.110.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Henning Colbjørnsen

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Anette Strømme

Andre deltagere fra virksomheten:

Knut Lindboe

Linda Grimsgaard

Fredrik Weng

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Simon Haraldsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Rælingen avløpsnett tilknyttet Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (NRA IKS) den 11. september 2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 1 avvik og ga 4 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Miljørisikovurderingen er mangelfull.

Anmerkninger:

- I hovedplan for vann og avløp er ikke vannmiljø belyst.
- Beredskapsplanen kan forbedres.
- Det anbefales å redusere andel fremmedvann inn i avløpsanleggene.
- Det anbefales en bedre koordinering av planer, aktiviteter og tiltak mellom NRA IKS og eierkommunene.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

17. oktober 2019	Anette Strømme	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Nedre Romerike Avløpsselskap IKS

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: RÆLINGEN KOMMUNE STAB/STØTTEFUNKSJ	
Organisasjonsnr.: 974586401	Eies av: 952540556
Bransjenr. (NACE-kode): 84.110 - Generell offentlig administrasjon	

Kontrollert enhet

Navn: Rælingen avløpsnett tilknyttet NRA	Anleggsnr.: 0228.0011.01
Kommune: Rælingen	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Offentlig avløpsnett	
Tillatelse gitt: 09.11.2010	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsforskriften og utslippstillatelsen fra Fylkesmannen i Oslo og Viken overholdes.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Tema knyttet til utslippstillatelsen på avløpssektoren tillatelsesnr. 2010.0286.T
- Utslipp til vann
- Overordnede planer
- Samspill med Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (NRA)

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Rælingen kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Rælingen kommune innen 31. januar 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Gjennomføringen av tiltakene kan bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Anette Strømme.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 20. august 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Rælingen kommune bli ilagt et gebyr på kr 19 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Miljørisikovurderingen er mangelfull.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 3 Miljørisikovurdering – håndtering og beredskapsmessige tiltak mot akuttutslipp.

Tillatelsen punkt 4.1 Krav til totalsystemet.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 6. Samordning.

Kommentarer:

Tillatelsen krever at det utarbeides en klimatilpasset miljørisikovurdering av avløpsanleggene med en tilhørende handlingsplan for gjennomføring av risikoreduserende tiltak.

Det mangler i dag en handlingsplan som forankrer behov for tiltak og utredninger som miljørisikovurdering for ledningsanlegget har avdekket. Miljørisikovurderingen må kobles til hovedplanens handlingsdel.

Det er mye som ikke fremkommer som viktig i miljørisikovurderingen, da konsekvens er vektet lavt samt at flere forhold ikke er tilstrekkelig belyst. Konsekvensvurderingene og akseptkriteriene må gjennomgås på nytt. Ledningsbrudd og overløp fra pumpestasjonene burde hatt større vekt. Resipientenes sårbarhet, effektene av klimaendringer, brukerinteresser og konsekvensene av befolkningsvekst er eksempler som må inkluderes i miljørisikovurderingen.

Det må være en samordning om risikobildet mellom Nedre Romerike Avløpselskap IKS (NRA IKS) og Rælingen kommune. Miljørisikovurderingen må stå i samspill med NRA IKS sin miljørisikovurdering og hovedplan.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

I hovedplan for vann og avløp er ikke vannmiljø belyst.

Kommentarer:

Det er forventet at vannforskriften er styrende i planarbeidet. I dagens hovedplan er ikke vannmiljø i særlig grad belyst. Konsekvenser og tiltak til forventede klimaendringer, befolkningsvekst og økt andel av tette flater er i liten grad belyst i hovedplan. Effekt av gjennomførte tiltak i tidligere hovedplaner kan synliggjøres.

Handlingsplan med årlige tiltak i budsjett mangler. Vi anbefaler at kommunen utarbeider en handlingsplan som konkretiserer tiltak knyttet opp til satsingsområder i hovedplan, for eksempel for 4 år fremover.

Langsiktige overordnede mål kan konkretiseres i mer kortsiktige og målbare mål som detaljeres ned i økonomiplaner og årsbudsjett.

Systematisk feilsporinger i prioriterte områder med fokus på punktutbedringer for å bedre hygien i vannforekomst på grunn av overløpsutslipp, hører til i hovedplanen.

Helseaspektet og sammenheng mellom drikkevann og avløp i forhold til risiko er viktig å få frem.

Kommuneplanen må styrkes i forhold til overvannshåndtering. Prosessene med rullering av hovedplan anbefales gå samtidig med rullering av kommuneplan, slik at retningslinjer for overvannshåndtering, flomveier og hensynssoner for flom inngår i kommuneplanens arealdel. Det er viktig at nødvendig areal for overvannshåndtering settes av i kommuneplanens arealdel.

Anmerkning 2

Beredskapsplanen kan forbedres.

Kommentarer:

Det er forventet at en beredskapsplan inneholder en øvelsesplan, og at gjennomførte øvelser evalueres for å forbedre beredskapen.

Anmerkning 3

Det anbefales å redusere andel fremmedvann inn i avløpsanleggene.

Kommentarer:

Rælingen kommune har en fremmedvannsandel til avløpsanleggene på rundt 30%-40%. Kommunen har i Hovedplan vann og avløp 2016-2026 et mål om å redusere innlekking av fremmedvann på spillvannsnettet slik at brutto avløpsmengde levert til NRA IKS reduseres med 16 %. Referanseår er ikke oppgitt. Det anbefales at kommunen setter målbare mål og arbeider systematisk for å redusere fremmedvann inn i avløpsanleggene, med hensyn til begrenning av forurensing av resipienten som følge av overløp.

Anmerkning 4

Det anbefales en bedre koordinering av planer, aktiviteter og tiltak mellom NRA IKS og eierkommunene.

Kommentarer:

Renseanlegg og tilførselssystem må ses i sammenheng. Det savnes en overordnet helhetlig plan mellom NRA IKS og eierkommunene som sikrer at fellesstrategier og tiltak blir det beste for Nitelva.

NRA IKS har driftsansvar for en del hovedledninger med pumpestasjoner som kommunene er eier av. Vurderinger viser at maskinelt og elektroutstyr er gammelt og nedslitt for flere av disse stasjonene med høy risiko for fare for utslipp av urensset avløpsvann via nødoverløp.

Det anbefales at det utvikles bedre rutiner for samhandling mellom NRA IKS og eierkommunene på oppfølging av nødvendige utskiftinger og reparasjoner som blir avdekket i driften. Det vil redusere risikoen for at utilsiktede utslipp fra pumpestasjoner oppstår.

8. Andre forhold

Rælingen kommune har jobbet godt for å få til en 2 % fornyelsestakt av spillvannsnettet. Men det gjenstår fortsatt et stort vedlikeholdsunderskudd av gamle ledningsanlegg og utette skjøter, da 50 % av Rælingen kommunes ledningsnett er eldre betongledninger i dårlig tilstand.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

10. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Gebyr ved kontroll (M-297/2015)